

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 27 Φεβρουαρίου 2020, με την εξής σύνθεση: Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Πρόεδρος, Μαρία Μανδράκη, Μέλος και Νικόλαος Σαββίδης, Μέλος και Εισηγητής, δυνάμει της με αριθμό 114/2020 Πράξης του Προέδρου του Κλιμακίου

Για να εξετάσει την Προδικαστική Προσφυγή του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 80/27-01-2020 της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «», που εδρεύει στη, επί της οδούαριθ., νόμιμα εκπροσωπούμενης

Κατά της Δήμου, που εδρεύει στη, επί της οδού αριθ. ...

Με την κρινόμενη προσφυγή ζητείται να ακυρωθούν όροι της με αριθμό πρωτ. διακήρυξης δημόσιου ανοιχτού διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου της υπηρεσίας με τίτλο «Δαπάνες για την καταπολέμηση των κουνουπιών στα πλαίσια της αντιμετώπισης του κινδύνου της ελονοσίας στο Δήμο».

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή, Νικόλαο Σαββίδα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής καταβλήθηκε και δεσμεύτηκε το νόμιμο παράβολο (ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό), ποσού 1.246,75€, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017.

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

2. Επειδή, η προσφυγή ανατέθηκε προς εξέταση στο επιληφθέν Κλιμάκιο της ΑΕΠΠ, με το από 27-01-2020 ηλεκτρονικό μήνυμα του Προέδρου της.

3. Επειδή, ο Δήμος (εφεξής «Αναθέτουσα Αρχή» ή «Δήμος»), με τη με ΑΔΑΜ διακήρυξή του προκήρυξε ανοιχτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή), για την ανάδειξη αναδόχου της υπηρεσίας με τίτλο «Δαπάνες για την καταπολέμηση των κουνουπιών στα πλαίσια της αντιμετώπισης του κινδύνου της ελονοσίας στο Δήμο, εκτιμώμενης αξίας 249.350,00€, πλέον ΦΠΑ (εφεξής «προσβαλλόμενη διακήρυξη» ή «διακήρυξη»). Το αντικείμενο της προκηρυσσόμενης υπηρεσίας αποτελείται από τις εξής εργασίες: Εντοπισμός -χαρτογράφηση εστιών αναπαραγωγής προνυμφών, στο σύνολο του φυσικού, περιαστικού και αστικού συστήματος της περιοχής υλοποίησης του έργου στο Δήμο - Παρακολούθηση, καταγραφή εμφάνισης και αφθονίας των προνυμφών των κουνουπιών. - Οριοθέτηση – υπόδειξη επιφανειών για ψεκασμό από εδάφους, διενέργεια από εδάφους παρεμβάσεων προνυμφοκτονίας και έλεγχος αποτελεσματικότητας των διενεργουμένων εφαρμογών. - Οριοθέτηση – υπόδειξη επιφανειών για αεροψεκασμό στο σύνολο του φυσικού συστήματος της περιοχής υλοποίησης του έργου στο Δήμο, διενέργεια αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας και έλεγχος αποτελεσματικότητας των διενεργουμένων εφαρμογών. - Παρακολούθηση της όχλησης τελείων εντόμων. Η υπηρεσία θα υλοποιηθεί σε δύο φάσεις και θα αφορά: 1. Καταπολέμηση κουνουπιών για το έτος 2020. 2. Καταπολέμηση κουνουπιών για το έτος 2021. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε τέτοιο χρονικό διάστημα, ώστε η υπηρεσία να εκτελεστεί πλήρως και σύμφωνα με την τεχνική έκθεση της μελέτης, για κάθε ένα από τα έτη 2020 και 2021 για 6 μήνες από Απρίλιο έως Οκτώβριο. Το ακριβές χρονικό διάστημα είναι δυνατόν να τροποποιηθεί με βάση τις επικρατούσες συνθήκες και σε συνεργασία με την αναθέτουσα αρχή. Η λήξη της σύμβασης δε θα είναι μεταγενέστερη της 30ης Νοεμβρίου 2021. Προσφορές υποβάλλονται για τις συνολικές

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

προκηρυχθείσες εργασίες της υπηρεσίας, όπως αυτές αναλυτικά περιγράφονται στον προϋπολογισμό της διακήρυξης. Στο κόστος συμπεριλαμβάνεται και η προμήθεια των κατάλληλων και εγκεκριμένων από τις αρμόδιες Εθνικές Αρχές σκευασμάτων, τα οποία θα προμηθεύεται με δική του ευθύνη ο ανάδοχος. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV):,,, Προσφορές ορίζεται ότι υποβάλλονται για το σύνολο της σύμβασης. Ο διαγωνισμός διεξάγεται μέσω της διαδικτυακής πύλης του ΕΣΗΔΗΣ, υπό τον συστημικό αριθμό, καταληκτική δε προθεσμία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 02-02-2020 και ώρα 15:00. Κατά όρων της διακήρυξης αυτής στρέφεται η προσφεύγουσα, για τους λόγους και κατά τα ειδικά αιτήματα που αναπτύσσονται στην κρινόμενη προσφυγή.

4. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης που ανέρχεται σε προ ΦΠΑ ποσό 249.350,00€, του αντικειμένου της (υπηρεσίες), της δραστηριότητας που ο Δήμος ασκεί (Γενικές Δημόσιες Υπηρεσίες) και της νομικής του φύσης, ως Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης που ανήκει στη Γενική Κυβέρνηση στον υποτομέα ΟΤΑ, αλλά δεν ανήκει στην Κεντρική Κυβέρνηση, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, συναφώς υπάγεται και στις διατάξεις του ν. 4412/2016 και πιο συγκεκριμένα του Βιβλίου Ι αυτού. Συνακόλουθα, και λαμβανομένου υπόψη και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας (αποστολή προκήρυξης της επίμαχης σύμβασης για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 27/12/2019), η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 345 παρ. 1 και την παρ. 7 του άρθρου 379 αυτού, όπως ισχύουν, η δε Α.Ε.Π.Π. ενώπιον της οποίας ασκείται η προδικαστική προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Επειδή, η προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 361 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ.

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

γ' του π.δ. 39/2017, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 13-01-2020 και η προσφυγή ασκήθηκε στις 24-01-2020. Σημειωτέον, ότι σχετικά με το παραδεκτό της άσκησης της προσφυγής δεν ασκεί επιρροή η δήλωση της προσφεύγουσας ότι έλαβε γνώση της προσβαλλόμενης διακήρυξης στις 15-01-2020. Και τούτο, διότι στις 31-12-2019 αναρτήθηκε με ΑΔΑΜ PROC περίληψη της προσβαλλόμενης διακήρυξης, συνεπώς δεν μπορεί μετά την πάροδο δεκαπενθημέρου από την ημερομηνία ανάρτησης της περίληψής της να έλαβε πλήρη γνώση των όρων της προσβαλλόμενης διακήρυξης.

6. Επειδή, εξάλλου, η προσφυγή ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου που προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 362 παρ. 2 του ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 και στο Παράρτημα Ι του π.δ. 39/2017.

7. Επειδή συνακόλουθα, ως τύποις παραδεκτή, πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

8. Επειδή, η προσφεύγουσα, ισχυρίζεται ότι ασκώντας ως κύρια δραστηριότητά της από το έτος 1975 την παροχή υπηρεσιών καταπολέμησης εντόμων και τρωκτικών επαγγελματικών και οικιακών χώρων, με εξειδίκευση, μεταξύ άλλων και σε ολοκληρωμένα έργα διαχείρισης περιβάλλοντος, έχει εκτελέσει με μεγάλη επιτυχία έργα ολοκληρωμένης διαχείρισης και καταπολέμησης κουνουπιών, σε επίπεδο Δήμων, Νομών και Περιφερειών, μολονότι δε επιδιώκει να συμμετάσχει στον επίμαχο διαγωνισμό, ένεκα των βαλλόμενων όρων της διακήρυξης δυσχεραίνεται ουσιαδώς, άλλως αποκλείεται η συμμετοχή της. Κατά συνέπεια, με έννομο συμφέρον, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, βάλλει κατά της επίμαχης διακήρυξης, για τους αναφερόμενους στην προσφυγή της λόγους.

9. Επειδή, συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται τα εξής: α) Η προβλεπόμενη στο άρθρο 2.2.6. γ της διακήρυξης απαίτηση όπως οι διαγωνιζόμενοι διαθέτουν σωρευτικά ένα (1) ελικόπτερο χαμηλής πτήσης,

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

εφοδιασμένο με τον απαραίτητο εξοπλισμό (ψεκαστικό συγκρότημα, καταγραφικό μηχάνημα, αποτυπωτή πτήσεως) και ένα (1) ειδικό σύστημα μη επανδρωμένων αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) κατάλληλο για τους απαιτούμενους αεροψεκασμούς, είναι ασαφής, γιατί δεν προβλέπεται σε ποια σημεία και με ποια προϋπόθεση θα γίνει αεροψεκασμός με το ένα από τα δύο τεχνικά μέσα που ζητούνται και σε ποια με το άλλο, είναι υπερβολική, περιττή, αλλά και φωτογραφική υπέρ ενός και μοναδικού οικονομικού φορέα που θα συμμετάσχει στο διαγωνισμό διαθέτοντας μόνο αυτός μονοπωλιακά, σε κοινοπραξία με την ιδιοκτήτριά του ελικόπτερο. β) Το γεγονός ότι δεν ζητείται προσκόμιση στοιχείων περί της εμπειρίας του διαγωνιζόμενου οικονομικού φορέα από την εκτέλεση ιδιωτικών έργων με όμοιο ή συναφές αντικείμενο και στοιχεία χρηματοδοτικής επάρκειας του διαγωνιζόμενου φορέα, τη φέρνει σε χειρότερη θέση έναντι των λοιπών συνδιαγωνιζομένων της, διότι η ίδια διαθέτει και πλούσια εμπειρία από την εκτέλεση ιδιωτικών έργων κουνουποκτονίας και οικονομική επάρκεια. γ) Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι μη νόμιμα δεν ζητείται το Ευρωπαϊκό πρότυπο EN 16636 για τις υπηρεσίες διαχείρισης παρασίτων, καθώς το συγκεκριμένο πρότυπο καθορίζει όλες τις προϋποθέσεις με στόχο την αποτελεσματικότητα στην προστασία του πελάτη, της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

10. Επειδή, με το με αριθμό πρωτ. 1157/03-02-2020 έγγραφο απόψεών του ο Δήμος, υποστηρίζει τα εξής: Από την αναλυτική περιγραφή του έργου προκύπτει αβίαστα ότι η αποτελεσματική εκτέλεσή του δύναται να επιτευχθεί με ταυτόχρονη και συντονισμένη δράση τόσο των εναέριων όσο και των επίγειων μέσων μαζί και μάλιστα κατά το χρόνο που το κουνούπι ευρίσκεται στο στάδιο της προνύμφης, στόχος που δεν μπορεί να επιτευχθεί αν οι ανάδοχοι ιδιοκτήτες των μέσων είναι πλείονες του ενός. Τυχόν κατάτμηση του έργου, εξάλλου, είτε ως προς τα μέσα που διατίθενται, είτε ως προς τη γεωγραφική περιοχή, στην οποία αυτά θα χρησιμοποιηθούν έχει αποδειχθεί εμπειρικά ότι στην καταπολέμηση των κουνουπιών δεν αποδίδει, διότι απαιτείται ταυτόχρονη και ενιαία αντιμετώπιση δράση με όλα τα μέσα. Και τούτο, διότι μετά την επισταμένη χαρτογράφηση απαιτείται

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

ενιαίος και ταυτόχρονος από εδάφους και αέρος ψεκασμός, ώστε να επιτευχθεί η αποτελεσματική και καθολική αντιμετώπιση του κουνουπιού, η οποία αν δεν ασκείται απολύτως συντονισμένα θα αποβεί τελικώς άκαρπη. Τούτο δε, ιδίως σε περιοχές μικρές και διάσπαρτες, όπως περιοχές στο Δήμο, όπου απαιτείται δράση και από εδάφους και από αέρος, σε αντίθεση με τις περιοχές στις οποίες αναφέρεται η προσφεύγουσα, που αποτελούν για μεγάλες ενιαίες εκτάσεις, όπως λόγου χάρη ορυζώνες, στις οποίες μπορεί να δράσει αποτελεσματικά ένα μέσο μόνο του. Η αναγκαιότητα, τέλος, χρήσης ελικοπτέρου, ενός πτητικού μέσου δηλαδή με δυνατότητα μεταφοράς μεγάλου όγκου ψεκαστικού μείγματος, συμπληρωματικά με τα ΣμηΕΑ (drones) προκύπτει από τη μορφολογία των υγροτοπικών συστημάτων του Δήμου, για τον αποτελεσματικό ψεκασμό των οποίων δεν αρκούν τα ΣμηΕΑ (drones). Και τούτο, διότι σε περιοχές με υψηλή βλάστηση, όπως είναι περιοχές εντός του Δήμου, στις οποίες επιβάλλεται να διενεργηθεί ψεκασμός, απαιτείται η παροχή ψεκαστικού μείγματος μέχρι πλήρους έκλουσης (απορροής), προκειμένου να επιτυγχάνεται η απαιτούμενη ποσότητα σκευάσματος στην εστία αναπαραγωγής των κουνουπιών, διαφορετικά το μείγμα θα παραμείνει στη βλάστηση και δεν επιτύχει το ζητούμενο αποτέλεσμα. Αντίθετα, επιβάλλεται και η δυνατότητα χρήσης ΣμηΕΑ, όπου οι συνθήκες δεν είναι τέτοιες ή όπου δεν μπορεί να προσεγγίσει το ελικόπτερο για λόγους ασφαλείας. Καταληκτικά, η αναθέτουσα αρχή αντικρούει τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας περί της φωτογραφικότητας των όρων της διακήρυξης, ισχυριζόμενη ότι ο διαγωνισμός είναι διεθνής, συνεπώς, εξ αντικειμένου στοχεύει στη μέγιστη δυνατή συμμετοχή και ότι και άλλες αναθέτουσες αρχές θέτουν παρόμοιους όρους σε αντίστοιχους διαγωνισμούς για την αντιμετώπιση των κουνουπιών, σε κάθε περίπτωση δε επιβάλλεται για λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ο διαγωνισμός να ολοκληρωθεί, ώστε ο ανάδοχος να αρχίσει να εκτελεί άμεσα την προκηρυχθείσα υπηρεσία.

11. Επειδή, σχετικά με τους λόγους της κρινόμενης προσφυγής, στο ν. 4412/2016, στο πεδίο εφαρμογής του οποίου υπάγεται ο διαγωνισμός (βλ. σκ. 4^η), ορίζονται τα εξής: Στο άρθρο 18, υπό τον τίτλο «Αρχές

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», μεταξύ άλλων, ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. ...», στο άρθρο 53, υπό τον τίτλο «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης», μεταξύ άλλων, ότι: «1. ... 2. Τα έγγραφα της σύμβασης, ..., περιέχουν ιδίως: α) ... στ) το είδος της διαδικασίας. ζ) ... ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, ... ιβ) ... ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87, ιστ) ... 3. ...», στο άρθρο 75 υπό τον τίτλο «Κριτήρια Επιλογής» (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), μεταξύ άλλων, ότι: «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. ... Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. ... 2. [...] 3. ... Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αυτά χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων. ... 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. ... Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους. 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος.», στο άρθρο 80, υπό τον τίτλο «Αποδεικτικά μέσα» (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), μεταξύ άλλων, ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α΄, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76. ... [...] 4. [...] 5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α΄, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών. [...] 9. Τα αποδεικτικά έγγραφα του παρόντος άρθρου και του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α΄, μπορεί να εξειδικεύονται στις στα πρότυπα έγγραφα σύμβασης που εκδίδει η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53. ...» και στο άρθρο 82 υπό τον τίτλο «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης (άρθρο 62 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», μεταξύ άλλων, ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας. ...».

12. Επειδή, κατά την έννοια των στην προηγούμενη σκέψη αναφερόμενων διατάξεων, έχει κριθεί (πρβλ. ΑΕΠΠ 470/2018 κ.α.) ότι απόκειται στην ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να θεσπίζει τους όρους της διακήρυξης και τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του τρόπου παροχής των υπό ανάθεση υπηρεσιών με τέτοιο τρόπο, που κατά την κρίση της εξυπηρετεί το συμφέρον της. Επιβάλλεται, ωστόσο, η αποφυγή κάθε ανοικτής ή και συγκεκαλυμμένης διάκρισης και περιορισμού της ελευθερίας και της ισότιμης συμμετοχής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων εις βάρος ομάδας προμηθευτών ή έστω και μεμονωμένου προμηθευτή (πρβλ. ενδεικτικά ΔΕΕ, Απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1989, C-3/88, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1989, σ. 4035, σκ. 8 και Απόφαση της 3ης Ιουνίου 1992, C-360/89 Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή I-1992, σ. 3401, σκ. 11). Ως εκ τούτου, το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής επάρκειας κατά την παροχή των προκηρυσσόμενων υπηρεσιών, όπως αυτή επιτυγχάνεται και προσδιορίζεται δια των τεχνικών μέσων που απαιτείται οι υποψήφιοι να διαθέτουν για μια δεδομένη σύμβαση πρέπει να είναι συνδεδεμένο και ανάλογο προς το αντικείμενο της σύμβασης. Τούτο σημαίνει πως θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε οι απαιτήσεις να μην υπερβαίνουν τις πραγματικές ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης, υπό την έννοια ότι πρέπει να συνίστανται στα αναγκαία και κατάλληλα εκείνα χαρακτηριστικά, για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, χωρίς ωστόσο να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τον σκοπό αυτό (Βλ. ΕΑΑΔΗΣΥ,

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

Κατευθυντήρια Οδηγία 13). Οι αρχές, εξάλλου, της σχετικότητας, αναλογικότητας και αντικειμενικής σύνδεσης των κριτηρίων επιλογής με το αντικείμενο και το σκοπό της σύμβασης πρέπει πάντοτε να ερμηνεύονται και υπό το πρίσμα της προστασίας του αποτελεσματικού, βιώσιμου και ουσιώδη ανταγωνισμού. Με τα ίδια κριτήρια, τέλος, της σχετικότητας με το αντικείμενο της σύμβασης και της αναλογικότητας πρέπει να επιλέγεται και η υποχρεωτική επί ποινή αποκλεισμού απαίτηση οι διαγωνιζόμενοι να διαθέτουν και να προσκομίζουν πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας. Πάντως κατά τη διατύπωση του άρθρου 82 του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν και να μην απαιτούν κανένα τέτοιο πιστοποιητικό.

13. Επειδή, εξάλλου, στο άρθρο 59 του ν. 4412/2016 υπό τον τίτλο «Υποδιαίρεση συμβάσεων σε τμήματα (άρθρο 46 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» ορίζονται τα εξής: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να αναθέτουν μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων και μπορούν να προσδιορίζουν το μέγεθος και το αντικείμενο των τμημάτων αυτών. Εξαιρουμένων των συμβάσεων οι οποίες έχουν διαιρεθεί υποχρεωτικά, σύμφωνα με την παρ. 4, οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τους βασικούς λόγους της απόφασής τους να μην διαιρέσουν μία σύμβαση σε τμήματα, στοιχείο που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης ή στην ειδική έκθεση του άρθρου 341. 2. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, αν οι προσφορές υποβάλλονται για ένα, περισσότερα ή για όλα τα τμήματα. Οι αναθέτουσες αρχές δύνανται, ακόμη και εάν οι προσφορές είναι δυνατόν να υποβάλλονται για πολλά ή για όλα τα τμήματα, να περιορίζουν τον αριθμό των τμημάτων που μπορούν να ανατεθούν σε έναν προσφέροντα, υπό την προϋπόθεση ότι ο μέγιστος αριθμός των τμημάτων ανά προσφέροντα ορίζεται στην προκήρυξη της σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. ...». Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών έχει κριθεί (πρβλ. ΑΕΠΠ 862/2018, 619/2018 κ.α.) ότι η αναθέτουσα αρχή έχει καταρχήν ευχέρεια και όχι υποχρέωση να υποδιαιρεί τη σύμβαση σε τμήματα. Στην περίπτωση, που η σύμβαση δεν διαιρεθεί, η αναθέτουσα αρχή, οφείλει να

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

αιτιολογεί την επιλογή της αυτή. Και τούτο, γιατί γίνεται δεκτό ότι η απαγόρευση της δυνατότητας προσφοράς για τμήμα ή τμήματα της συνολικής προμήθειας δεν εξυπηρετεί τον επιδιωκόμενο στο νόμο και στο ενωσιακό δίκαιο σκοπό της ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και επομένως πρέπει να δικαιολογείται.

14. Επειδή, τέλος, έχει κριθεί ότι δεν μπορεί επιβληθεί στην αναθέτουσα αρχή η υποχρέωση να καθορίσει τα κριτήρια για την ανάθεση μιας σύμβασης με βάση τους δυνητικούς προσφέροντες, διότι θα έπρεπε στην περίπτωση αυτή να καθορίζει ποια είναι τα κριτήρια τα οποία μπορεί να πληροί μόνον ένας προσφέρων και να τα αποσύρει από το σχέδιο της προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών, αντιμετωπίζοντας όμως το ενδεχόμενο ένας προσφέρων να είναι σε θέση να πληροί ένα κριτήριο, και ένας άλλος να μπορεί να πληροί ένα άλλο (πρβλ. ΔΕΕ, C-513/99, Concordia Bus Finland, Απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα Jean Mischo, παρ. 153). Κατά συνέπεια, θεμιτά και νόμιμα δεν μπορεί να αποκλειστεί ορισμένοι δυνητικοί προσφέροντες να αποκτούν πλεονέκτημα, εφόσον το ελεγχόμενο κριτήριο είναι αντικειμενικά δικαιολογημένο, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως της συμβάσεως και των αναγκών της αναθέτουσας αρχής.

15. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, στο άρθρο 2.2.5 της διακήρυξης με τίτλο «Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια» ορίζεται «Δεν Απαιτείται», ενώ στο άρθρο 2.2.6 με τίτλο «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα», ορίζονται τα εξής: «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: α) κατά τη διάρκεια 2015 - 2019, να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον 2 συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ανάλογων προδιαγραφών και ύψους τουλάχιστον του 40% του προϋπολογισμού της παρούσας, που να αφορούν συνολικά τις κάτωθι υπηρεσίες για έκταση τουλάχιστον 1.000 στρεμμάτων: - Εντοπισμού και χαρτογράφησης εστιών αναπαραγωγής προνυμφών κουνουπιών - Παρακολούθησης, καταγραφής εμφάνισης και αφθονίας προνυμφών κουνουπιών - Οριοθέτησης και υπόδειξης επιφανειών για ψεκασμό εδάφους και αεροψεκασμών - Εκτέλεσης επίγειων ψεκασμών,

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

αεροψεκασμών και ελέγχου αποτελεσματικότητας αυτών - Παρακολούθησης της όχλησης τελείων εντόμων β) να διαθέτουν το κάτωθι προσωπικό: Επιστημονικό Προσωπικό: ... Τεχνικό Προσωπικό: ... γ) να διαθέτουν τον κάτωθι υλικοτεχνικό εξοπλισμό: I. Ένα (1) ελικόπτερο χαμηλής πτήσης, εφοδιασμένο με τον απαραίτητο εξοπλισμό (ψεκαστικό συγκρότημα, καταγραφικό μηχάνημα αποτυπωτή πτήσεως). Σε περίπτωση βλάβης ελικοπτέρου ο Ανάδοχος οφείλει να ενημερώσει άμεσα την Υπηρεσία και σε περίπτωση που η βλάβη δεν μπορεί να αποκατασταθεί εντός διαστήματος 48 ωρών, να προβαίνει σε άμεση αντικατάστασή του. Να κατατεθούν τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για την πραγματοποίηση αεροψεκασμών II. Δύο (2) Επαγγελματικά Αυτοκίνητα με τετρακίνηση κατάλληλα για την εκτέλεση των επίγειων ψεκασμών. III. Δύο (2) Ι.Χ. Επιβατικά Αυτοκίνητα για την παρακολούθηση προνυμφών, την παρακολούθηση αποτελεσματικότητας των ψεκασμών και την παρακολούθηση ακμαίων εντόμων IV. Δύο (2) ψεκαστικά συγκροτήματα υψηλής πίεσης και ένα νεφελοψεκαστήρα ρυμουλκούμενα ή αναρτώμενα για ψεκασμούς από εδάφους V. Ένα (1) ειδικό σύστημα μη επανδρωμένων αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) κατάλληλο για τους απαιτούμενους αεροψεκασμούς VI. Εγκατάσταση κεντρικού συστήματος ελέγχου (GPS) σε κάθε συνεργείο ψεκασμού. Για τον έλεγχο των ψεκαστικών συνεργείων του Αναδόχου - με τη χρήση εργαλείων καταγραφής και ηλεκτρονικής παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο – και των ενεργειών του, σε όλα τα στάδια του έργου ». Εξάλλου, στο άρθρο 2.2.7 τη διακήρυξης, με τίτλο «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης», ορίζονται τα εξής: «Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με: Πιστοποιητικό ποιότητας βασισμένο στο πρότυπο ISO 9001:2008 ή αντίστοιχο, σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση εντόμων». Περαιτέρω, στο άρθρο 2.2.9 με τίτλο «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής» ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής: «...2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα ... Β.3. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: 1. Τουλάχιστον δύο συμβάσεις των εκτελεσθεισών συναφών

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

με το αντικείμενο εργασιών την τελευταία πενταετία (στις οποίες θα αναφέρεται ρητά ο χρόνος υπογραφής, η διάρκεια εκτέλεσης και ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας) και αντίστοιχες βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης. ... Τεχνικό προσωπικό: - Δειγματολήπτες – Ψεκαστές - Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα - Πιστοποιητικό γνώσης ορθολογικής χρήσης γ. φαρμάκων - Υπεύθυνη Δήλωση αποδοχής συμμετοχής - Πιλότος – χειριστής ελικοπτερου - Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα - Αποδεικτικά στοιχεία εμπειρίας - Άδεια χειριστή - Υπεύθυνη Δήλωση αποδοχής συμμετοχής - Χειριστής ΣμηΕΑ (Σύστημα μη επανδρωμένων αεροσκαφών) - Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα - Αποδεικτικά στοιχεία εμπειρίας - Άδεια χειριστή ειδικής κατηγορίας UAS PILOT C τουλάχιστον - Υπεύθυνη Δήλωση αποδοχή συμμετοχής - Αποδεικτικό καταχώρησης σε ειδικό μητρώο σύμφωνα με το άρθρο 8 της αρ. Δ/ΥΠΑ/21860/1422/21-9-2016 Απόφαση του Διοικητή της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας. 3. Υπεύθυνη Δήλωση περί διάθεσης του αναγκαίου εξοπλισμού, όπως αυτός περιγράφεται στο παράρτημα Ι παρούσας. Αποδεικτικά για υλικοτεχνικό εξοπλισμό – Ελικόπτερο - Αντίγραφα πιστοποιητικών νηολογίου και πτητικής ικανότητας, - Άδεια τεχνικής εκμετάλλευσης για τη χρήση σε γεωργικές εφαρμογές ... - ΣμηΕΑ - Άδεια πτητικής λειτουργίας - Πιστοποιητικό εγγραφής σε ειδικό μητρώο - Ειδική άδεια εκμετάλλευσης - Ασφαλιστήριο συμβόλαιο Β.4. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: 1. Πιστοποιητικό ποιότητας βασισμένο στο πρότυπο ISO 9001:2008 ή αντίστοιχο, σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση εντόμων». Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, τέλος, της διακήρυξης με τίτλο «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης», ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής: «Με τη παρούσα μελέτη, ... προβλέπεται η εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών με στόχο την καταπολέμηση των φορέων της ελονοσίας για την διασφάλιση της Δημόσιας Υγείας στην εδαφική περιφέρεια του Δήμου που θα αφορά τα έτη 2020 και 2021. Συγκεκριμένα το αντικείμενο της υπηρεσίας αποτελείται από τις εξής εργασίες: - Εντοπισμός - χαρτογράφηση εστιών αναπαραγωγής

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

προνυμφών, στο σύνολο του φυσικού, περιαστικού και αστικού συστήματος της περιοχής υλοποίησης του έργου στο Δήμο - Παρακολούθηση , καταγραφή εμφάνισης και αφθονίας των προνυμφών των κουνουπιών. - Οριοθέτηση – υπόδειξη επιφανειών για ψεκάσμο από εδάφους, διενέργεια από εδάφους παρεμβάσεων προνυμφοκτονίας και έλεγχος αποτελεσματικότητας των διενεργουμένων εφαρμογών. - Οριοθέτηση – υπόδειξη επιφανειών για αεροψεκάσμο στο σύνολο του φυσικού συστήματος της περιοχής υλοποίησης του έργου στο Δήμο, διενέργεια αεροψεκασμών προνυμφοκτονίας και έλεγχος αποτελεσματικότητας των διενεργουμένων εφαρμογών. - Παρακολούθηση της όχλησης τελείων εντόμων. Οι προσφορές υποβάλλονται για τις συνολικές προκηρυχθείσες εργασίες του έργου ...».

16. Από τους προπαρατεθέντες όρους της διακήρυξης συνάγεται με σαφήνεια ότι η προκηρυσσόμενη υπηρεσία για την καταπολέμηση των κουνουπιών προκηρύσσεται ως ενιαία υπηρεσία, δηλαδή δεν τμηματοποιείται και περιλαμβάνει ενιαία το σύνολο των απαιτούμενων εργασιών (σχεδιασμό, ψεκάσμούς από εδάφους και αέρος και έλεγχο της αποτελεσματικότητάς τους) με στόχο την καταπολέμηση των φορέων της ελονοσίας για την διασφάλιση της Δημόσιας Υγείας στο σύνολο της εδαφικής περιφέρειας του Δήμου που θα αφορά τα έτη 2020 και 2021. Από τις περιεχόμενες στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης, όμως, προδιαγραφές και απαιτήσεις που επιβάλλεται να ικανοποιήσει ο ανάδοχος, η ενιαία παροχή της υπηρεσίας και συναφώς η ενιαία υποβολή προσφοράς για τη σύμβαση αιτιολογείται επαρκώς. Συγκεκριμένα, στην περιεχόμενη στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης Τεχνική περιγραφή των υπηρεσιών αναφέρονται τα εξής: Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εντοπίσει τις σημαντικές εστίες αναπαραγωγής κουνουπιών στην περιοχή εφαρμογής του έργου και να ολοκληρώσει εντός δέκα ημερών θεματικούς χάρτες στο εθνικό σύστημα αναφοράς (ΕΓΣΑ '87) ή το παγκόσμιο σύστημα αναφοράς (WGS 84), κατάλληλης κλίμακας για το σύνολο της περιοχής παρέμβασης, που θα αποτυπώνει τις εστίες αναπαραγωγής των κουνουπιών. Οι χάρτες αυτοί θα επικαιροποιηθούν κατά την έναρξη των

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

εργασιών του έτους 2021 και κατά τη διάρκεια του έργου, εφόσον αυτό ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή (αρ. 1). Ο ανάδοχος, επίσης, θα παρακολουθεί και θα καταγράφει την εμφάνιση και την αφθονία προνυμφών κουνουπιών, θα εντοπίζει τις υδάτινες συλλογές, θα εκτελεί δειγματοληψίες σε όλες τις περιοχές εκτέλεσης του έργου με εβδομαδιαίες περιφορές, θα καταγράφει τα αποτελέσματα καθημερινά σε εκθέσεις - δελτία ελέγχου που θα αποστέλλει στην Αναθέτουσα Αρχή, με βάση τα οποία θα καθορίζονται οι απαιτούμενοι ψεκασμοί (αρ. 2). Με βάση τον εντοπισμό εστιών παραγωγής στο αστικό, περιαστικό σύστημα καθώς και σε εκτεταμένες εκτάσεις, ανάδοχος θα οριοθετήσει (επισημάνει) επί του εδάφους τις επιφάνειες προς ψεκασμό, ώστε να υπάρχει εξοικονόμηση μέσων και αποτελεσματικότητα κατά την πραγματοποίηση των εργασιών ψεκασμού και θα καταρτίζει αναλυτικό πρόγραμμα για τον ψεκασμό της επόμενης ημέρας που θα περιλαμβάνει την συνολική επιφάνεια προς ψεκασμό και σε περίπτωση μη εκτέλεσης του προγραμματισμένου ψεκασμού θα κοινοποιεί στην Υπηρεσία αναλυτική κατάσταση της περιοχής που δεν ψεκάστηκε καθώς και το πότε θα εκτελεστεί ο ψεκασμός (αρ. 3). Ο ανάδοχος, εξάλλου, θα υλοποιεί τους ψεκασμούς (επίγειους και από αέρος) με τα δέοντα μέσα και σκευάσματα, λαμβάνοντας όλα τα μέτρα προστασίας του προσωπικού του και των κατοίκων του Δήμου (αρ. 4,5,6) και θα παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα αμέσως μετά από κάθε ψεκασμό, αλλά και την επιτευχθείσα όχληση των τέλειων κουνουπιών (αρ. 7 και 8), προκειμένου να μπορούν να ληφθούν αποφάσεις και διορθωτικές ενέργειες. Το σύνολο των δράσεων του προγράμματος, εξάλλου, δύναται να πραγματοποιείται και κατά τις ημέρες Σαββάτου, Κυριακής ή αργιών, εφόσον κριθεί αναγκαίο για την διασφάλιση του βέλτιστου αποτελέσματος. Κατά τις απαιτήσεις υπό τον τίτλο «ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ» στο ίδιο Παράρτημα της διακήρυξης, περαιτέρω, ο ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να προμηθευθεί και να διαθέσει το σύνολο των απαιτούμενων σκευασμάτων για την επιτυχή εκτέλεση των ψεκασμών του έργου, θα είναι δε υπεύθυνος, ώστε να είναι εγκεκριμένα για ανάλογη χρήση σύμφωνα με το υπ' αριθ. Πρωτ.965/14952/1-2-2019 και με

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

κάθε νεώτερο σχετικό έγγραφο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και σε οικολογικά προστατευόμενες και ευαίσθητες περιοχές να γίνεται αποκλειστικά με ΒΤΙ του οποίου η δράση είναι εκλεκτική. Ο ανάδοχος, εξάλλου, ευθύνεται για οποιοδήποτε ατύχημα γίνει κατά ή εξ αιτίας των ψεκαστικών εφαρμογών επίγειων ή από αέρος τόσο έναντι εργαζομένων, κατοίκων, επισκεπτών όσο και σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος. Μεταξύ των λοιπών μέτρων που πρέπει να λάβει, ο ανάδοχος θα πρέπει να ενημερώνει με κατάλληλο τρόπο και έγκαιρα μέσω των Δημοτικών Αρχών τους κατοίκους της περιοχής αλλά και κάθε ενδιαφερόμενο, για την έκταση που προγραμματίζεται να γίνει ψεκασμός για την έγκαιρη μετακίνηση και προστασία των ζώων. Το ίδιο ισχύει και για τους κατοίκους των περιοχών. Περαιτέρω, σύμφωνα με το κεφάλαιο υπό τον τίτλο «Υποχρεώσεις» του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, και ιδίως το υποκεφάλαιο «Παραδοτέα», ο Ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει και να παραδώσει σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, τους επιχειρησιακούς χάρτες για το σύνολο της περιοχής παρέμβασης, που θα αποτυπώνει τις εστίες αναπαραγωγής των κουνουπιών και τους αντίστοιχους επικαιροποιημένους χάρτες κατά την έναρξη των εργασιών του έτους 2021, θα υποβάλει στην Αναθέτουσα Αρχή Εκθέσεις Προόδου εργασιών ανά δίμηνο, στις οποίες θα αναφέρονται στοιχεία του έργου που πιστοποιούν την σωστή εφαρμογή του προγράμματος καθώς, την έκταση η οποία ψεκάστηκε κατά το διάστημα αυτό, στις οποίες, εκτός άλλων, θα πρέπει να αναφέρει για τυχόν δυσκολίες ή προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή σε κάθε περιοχή, να αξιολογήσει τμηματικά και συλλογικά το έργο και να τεκμηριώνει την επιφάνεια που ψεκάστηκε. Οι Εκθέσεις αυτές, επίσης, θα περιλαμβάνουν τον τρόπο (μέσο και σκεύασμα) που χρησιμοποιήθηκε για την καταπολέμηση της εστίας παραγωγής προνυμφών κουνουπιών. Με την ολοκλήρωση των εργασιών για το έτος 2020 ο ανάδοχος θα υποβάλει Ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων 2020, η οποία θα περιλαμβάνει αναλυτικά το σύνολο των στοιχείων για την πορεία εξέλιξης του έργου, το σχεδιασμό δράσεων και τις διορθωτικές κινήσεις για το επόμενο έτος. Μετά την ολοκλήρωση της υπηρεσίας θα ακολουθήσει σύνταξη

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

και υποβολή Τελικής Έκθεσης Πεπραγμένων για τα έτη 2020-2021, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, με συνολική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της υπηρεσίας, προτάσεις για την αντιμετώπιση προβλημάτων που διαπιστώθηκαν κατά την χρονική περίοδο ισχύος της σύμβασης με πλήρη αναφορά στον τρόπο επίλυσής τους καθώς και προληπτικές ενέργειες για την πρόωμη αντιμετώπισή τους. Από την αναλυτική περιγραφή του έργου, την τεχνική περιγραφή του και τις υποχρεώσεις που ανωτέρω αναφέρεται ότι αναλαμβάνει ο ανάδοχος προκύπτει ότι η αποτελεσματική εκτέλεσή του δύναται να επιτευχθεί με ενιαίο προγραμματισμό και συντονισμό τόσο σε σχέση με τα μέσα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν (επίγεια και εναέρια) όσο και ως προς το χρόνο και τον τόπο εφαρμογής των ψεκασμών. Η απαίτηση δε για ενιαία παρακολούθηση και η ενιαία ευθύνη για τα αποτελέσματα των ψεκασμών δεν μπορεί να επιτευχθεί αν οι ανάδοχοι ιδιοκτήτες των μέσων είναι πλείονες του ενός.

17. Επειδή, περαιτέρω, από τους παρατεθέντες στη 15^η σκέψη της παρούσας όρους της διακήρυξης συνάγεται ότι απορρίπτεται η προσφορά συμμετέχοντος αν, μεταξύ άλλων, δεν διαθέτει στο προσωπικό του έναν (1) πιλότο – χειριστή ελικοπτέρου και τον αντικαταστάτη του με εμπειρία στην πραγματοποίηση αεροψεκασμών για την καταπολέμηση κουνουπιών, δύο (2) χειριστές ΣμηΕΑ με εμπειρία στην πραγματοποίηση ψεκασμών και στον υλικοτεχνικό του εξοπλισμό, μεταξύ άλλων ένα (1) ελικόπτερο χαμηλής πτήσης, εφοδιασμένο με τον απαραίτητο εξοπλισμό (ψεκαστικό συγκρότημα, καταγραφικό μηχάνημα αποτυπωτή πτήσεως) και ένα (1) ειδικό σύστημα μη επανδρωμένων αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) κατάλληλο για τους απαιτούμενους αεροψεκασμούς. Οι πιο πάνω όροι της διακήρυξης, όμως, σύμφωνα με τους οποίους για τη νόμιμη συμμετοχή των υποψηφίων στο διαγωνισμό απαιτείται επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους σωρευτικά η διαθεσιμότητα τόσο ελικοπτέρου με το χειριστή του όσο και ΣμηΕΑ με το χειριστή του είναι νόμιμοι και πάντως ενόψει των όσων γίνονται δεκτά στις σκέψεις 11 έως 14 της παρούσας δεν μπορεί βάσιμα να υποστηριχθεί ότι δεν σχετίζονται ή είναι δυσανάλογοι με το αντικείμενο της σύμβασης. Όπως ισχυρίζεται η

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

αναθέτουσα αρχή και δεν αντικρούστηκε από την προσφεύγουσα, η αναγκαιότητα χρήσης ελικοπτέρου, ενός πτητικού μέσου δηλαδή με δυνατότητα μεταφοράς μεγάλου όγκου ψεκαστικού μείγματος, συμπληρωματικά με τα ΣμηΕΑ (drones), υπαγορεύεται από τη μορφολογία των υγροτοπικών συστημάτων του Δήμου, για τον αποτελεσματικό ψεκασμό των οποίων δεν αρκούν τα ΣμηΕΑ (drones). Συγκεκριμένα, όπως η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της υποστηρίζει, σε περιοχές με υψηλή βλάστηση, (*typhaangustifolia*, *tamarix* spp, *juncusmaritimus*, κα) όπως είναι περιοχές εντός του καθ' ου δήμου, στις οποίες επιβάλλεται να διενεργηθεί ψεκασμός, απαιτείται η παροχή ψεκαστικού μείγματος μέχρι πλήρους έκλυσης (απορροής), προκειμένου να επιτυγχάνεται η απαιτούμενη ποσότητα σκευάσματος στην εστία αναπαραγωγής των κουνουπιών, διαφορετικά το μείγμα θα παραμείνει στη βλάστηση και δεν επιτύχει το ζητούμενο αποτέλεσμα. Την παροχή τέτοιου μείγματος μόνον ελικόπτερο διαθέτει. Αντίθετα, επιβάλλεται και η δυνατότητα χρήσης ΣμηΕΑ, όπου οι συνθήκες δεν είναι τέτοιες ή όπου δεν μπορεί να προσεγγίσει το ελικόπτερο για λόγους ασφαλείας. Η προσφεύγουσα, εξάλλου, αορίστως υπολαμβάνει ότι η χρήση ελικοπτέρου είναι δυσανάλογη σε σχέση με τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής. Και τούτο, διότι, ούτε στην προσφυγή της, ούτε με υπόμνημά της μετά την υποβολή απόψεων από την αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται αποδεδειγμένα ότι στο σύνολο των περιοχών του δήμου, καίτοι σε αυτές μπορεί να περιλαμβάνονται και περιοχές με υψηλή βλάστηση, οι ψεκασμοί με ΣμηΕΑ είναι εξίσου αποτελεσματικοί με τους ψεκασμούς με ελικόπτερο. Δοθέντος ότι όπως έγινε δεκτό στην προηγούμενη σκέψη νομίμως και αιτιολογημένα η αναθέτουσα αρχή δεν διαχώρισε την υπηρεσία είτε ανάλογα με το είδος ψεκασμού, όπως λόγου χάρη σε ψεκασμούς από εδάφους και σε ψεκασμούς από αέρος, είτε ανάλογα με το μέσο ψεκασμού, όπως λόγου χάρη σε ψεκασμούς με ελικόπτερο και σε ψεκασμούς με ΣμηΕΑ, συνακόλουθα, η απαίτηση οι υποψήφιοι για συμμετοχή στο διαγωνισμό να διαθέτουν σωρευτικά τόσο ελικόπτερο με το χειριστή του όσο και ΣμηΕΑ με το χειριστή του πρέπει να γίνει δεκτό ότι είναι νόμιμη. Όσα δε περί του

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

αντιθέτου προβάλλονται είναι αβάσιμα και πρέπει να απορριφθούν. Εξάλλου, ενόψει, προεχόντως της αυτοτέλειας κάθε διαγωνισμού, πρέπει να απορριφθεί και ο προβαλλόμενος από την προσφεύγουσα ισχυρισμός ότι σε άλλους αντίστοιχους διαγωνισμούς για την καταπολέμηση κουνουπιών, οι επίγειες δράσεις διαχωρίζονται από τις εναέριες (ΣΤΕ ΕΑ 200, 72/2015, 269/2014, 416, 215 - 216/2013 κ.ά.). Δεν αντικρούστηκε δε αποδεδειγμένα ο περί του αντιθέτου ισχυρισμός της αναθέτουσας ότι οι επικαλούμενες από την προσφεύγουσα διαγωνιστικές διαδικασίες αφορούν περιπτώσεις που ο ψεκασμός από αέρος διενεργείται σε εκτάσεις, στις οποίες λόγω της έκτασης τους και της φυσιολογίας τους, η αντιμετώπιση των κουνουπιών μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά με ένα μέσο, λόγω χάρη με ελικόπτερο, ξεχωριστά σε κάθε έκταση, όπως είναι οι ορυζώνες, περίπτωση όμως που δεν συντρέχει στην περιοχή του, στην οποία, υπάρχουν περιοχές που δεν έχουν την οριοθετημένη έκταση και φυσιολογία των ορυζώνων, αλλά είναι μικρές και με υψηλή βλάστηση, στις οποίες, μάλιστα, επειδή είναι όμορες, αν δεν επιχειρηθεί ψεκασμός συντονισμένα και ταυτόχρονα με το κατάλληλο μέσο για κάθε μία, η δράση δεν θα είναι αποτελεσματική. Ομοίως, δεν αντικρούστηκε από την προσφεύγουσα ο ισχυρισμός ότι επί σειρά ετών, σε άλλες τέσσερις τουλάχιστον περιφέρειες της χώρας (Περιφέρεια Πελοποννήσου, Αττικής (Π.Ε. Ανατολικής Αττικής και Νήσων), Θεσσαλίας (Π.Ε. Λάρισας) και Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας) σε ανάλογες διαγωνιστικές διαδικασίες ζητούνται από έναν ανάδοχο και ενιαία επίγειες και εναέριες δράσεις. Και υπό την εκδοχή, τέλος, ότι τα τελευταία χρόνια μόνον ένας οικονομικός φορέας δραστηριοποιείται στην από αέρος καταπολέμηση κουνουπιών, ενόψει των όσων έγιναν δεκτά στη 14^η σκέψη της παρούσας, εφόσον το ελεγχόμενο κριτήριο γίνεται δεκτό ότι είναι αντικειμενικά δικαιολογημένο, λαμβανομένης υπόψη της φύσης της σύμβασης και των αναγκών της αναθέτουσας αρχής, πρέπει να γίνει δεκτό ότι νόμιμα ο προσφέρων που διαθέτει σωρευτικά και ελικόπτερο και ΣμηΕΑ μπορεί να αποκτά πλεονέκτημα, έναντι της προσφεύγουσας που ισχυρίζεται ότι δεν διαθέτει και τα δύο, ιδίως ενόψει του χαρακτήρα του διαγωνισμού ως ανοιχτού

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

και μάλιστα διεθνούς, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για τη μεγαλύτερη κατά τεκμήριο συμμετοχή σε αυτόν. Τούτων, έπεται, ότι ο πρώτος λόγος της κρινόμενης προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

18. Επειδή, εξάλλου, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι και οι λοιποί λόγοι της προσφυγής, για τους εξής λόγους: Από τους παρατεθέντες στη 15^η σκέψη της παρούσας όρους της διακήρυξης δεν συνάγεται με ρητή και σαφή διατύπωση ότι απορρίπτεται προσφορά συμμετέχοντος αν η ζητούμενη εμπειρία δεν προέρχεται από συμβάσεις του με δημόσιους φορείς. Αντιθέτως, από τη γραμματική διατύπωση του όρου του άρθρου 2.2.6 της διακήρυξης αρκεί η προηγούμενη εκτέλεση δύο (2) παρόμοιων με την προκηρυσσόμενη συμβάσεων προϋπολογισμού μάλιστα 40% του προϋπολογισμού της προκηρυσσόμενης σύμβασης, ανεξαρτήτως αν αυτές εκτελέστηκαν για ιδιωτικό ή για δημόσιο φορέα. Στο πλαίσιο αυτό, ούτε από τις διατυπώσεις του άρθρου 2.2.9.2 Β.3 συνάγεται ότι μπορεί να απορριφθεί προσφορά συμμετέχοντος εφόσον προς απόδειξη πλήρωσης του κριτηρίου τεχνικής ικανότητας προσκομίσει δύο συμβάσεις εκτελεσθεισών συναφών με το αντικείμενο εργασιών την τελευταία πενταετία με ιδιώτες (στις οποίες θα αναφέρεται ο χρόνος υπογραφής, η διάρκεια εκτέλεσης και ο προϋπολογισμός) και αντίστοιχες βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης από τους αντισυμβαλλόμενους του συμμετέχοντος. Όσα δε περί του αντιθέτου προβάλλονται είναι αβάσιμα και πρέπει να απορριφθούν. Από τους όρους του άρθρου 2.2.7 και 2.2.9.2. Β.4 της διακήρυξης, εξάλλου, προκύπτει ότι εφόσον απαιτείται πιστοποιητικό ποιότητας βασισμένο στο πρότυπο ISO 9001:2008 ή αντίστοιχο, σχετικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση εντόμων, το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 16636 για τις υπηρεσίες διαχείρισης παρασίτων, στα οποία εντάσσονται και τα κουνούπια ως ισοδύναμο με το ζητούμενο γίνεται αποδεκτό. Δεν μπορεί όμως να γίνει δεκτό ότι μόνον αυτό μπορεί νόμιμα να ζητείται στην προκειμένη περίπτωση. Και τούτο, διότι όπως γίνεται δεκτό στη 12^η σκέψη της παρούσας, κατά τη διατύπωση του άρθρου 82 του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή μπορούσε και να μην απαιτήσει κανένα πιστοποιητικό διασφάλισης ποιότητας. Εφόσον δε αποφασίζει να απαιτήσει

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

ένα πρότυπο, ακόμα και αν πρόκειται για το εγκεκριμένο από ευρωπαϊκό οργανισμό πιστοποίησης για την περίπτωση αυτή, δεν μπορεί πάντως να απορρίπτει άλλα ισοδύναμα με αυτό. Η επιλογή, άλλωστε, της αναθέτουσας αρχής να μην απαιτεί το υπό της προσφεύγουσας επικαλούμενο πρότυπο, όπως και να μην απαιτεί καθόλου ελάχιστη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, προσβάλλεται προεχόντως ως άνευ εννόμου συμφέροντος, διότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται ότι από την επιλογή αυτή δυσχεραίνεται ή αποκλείεται η συμμετοχή της στο διαγωνισμό, επιπλέον όμως και διότι συνιστά απαράδεκτη προσβολή της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής να θεσπίζει τους όρους της διακήρυξης ανάλογα με τις ανάγκες της.

19. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

20. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 5 του ν.4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη, στις 27 Φεβρουαρίου 2020 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 18 Μαρτίου 2020.

Αριθμός απόφασης: 308 / 2020

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κων/νος Πολ. Κορομπέλης

Τζέϊμου Γιάννακα

α.α.

Φωτεινή Ιωαν. Μαραντίδου